

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عِيسَى
الْمَسِيحُ
ابْنُ مَرْيَمَ

روش تحقیق

تئورای مربیگری درجه یک

مدرس: دکتر عنصری

فصول قابل بحث:

مقدمه
مساله و اهداف تحقيق
ارزشيابي مساله
متغيرها
سؤالات و فرضيه ها
ادبيات تحقيق
نمونه گيري
روشهاي تحقيق
روشهاي تجزيه و تحليل داده ها
نتيجه گيري و گزارش نهائي

مقدمه:

آشنایی با علم، ماهیت و ویژگیهای آن و روشهای علمی و غیر علمی دانستن از مقدماتی ترین مباحث هر علم است.

انسان در طول تاریخ برای حل مسائل و رویدادهای پیرامون خود، همواره از روشهای مختلف (خواه علمی، خواه غیر علمی) استفاده نموده است.

مسأله:

انتخاب مسئله درست و موضوع تحقیق اولین مرحله در تدوین و اجرای یک طرح پژوهشی است.

اولین قدم تعریفی درست از موضوع و مسأله تحقیق است.

این موضوع علاوه بر بدیع بودن و مورد علاقه بودن محقق می بایست اولویت و اهمیت ویژه داشته باشد.

دومین قدم دسترسی به منابع اطلاعاتی تحقیق است.

برای دسترسی به منابع اطلاعاتی نیازمند به منابع مالی و مورد پذیرش قرار گرفتن هستیم.

سومین قدم مسیر و روش درست انتخاب مسیر تحقیق است.

بیان ارزش و اهمیت مسئله، ملاحظات اجتماعی، فواید و اثرگذاری و اشاره به عملکرد پیشینان هستیم.

علم چیست:

علم واژه‌ای است به دو دیدگاه ایستا و پویا مرتبط است.

تحقیقات ایستا: معمولا عادی و دانشجویان از آن متاثرند، علم فعالیتی است که اطلاعات منظم در مورد جهان را فراهم می‌کند. و مجموعه‌ای از واقعیت‌های روشی برای تبیین پدیده‌های مشاهده شده تلقی می‌شود. در اینجا بر وضعیت موجود دانش و افزون بر آن، بر مجموعه قوانین، نظریه‌ها، فرضیه‌ها و اصول موجود تاکید می‌شود.

پویا: تفکر پژوهشی و تحقیقی و اکتشافی دارد که بیشتر در حوزه دانشمندان است. بر این اساس دیدگاه علم بر نظریه و طرحواره‌های مفهومی که دارای ارتباط درونی هستند. تاکید میکند که برای تحقیق بیشتر مفیدند. روش اکتشافی را میتوان روش حل مساله نیز نامید. این دیدگاه بر حل مسئله تاکید دارد.

راههای مهم حل مسئله در علم: استقرایی و قیاسی

هدف علم: مجموعه‌ای از مفاهیم، تعاریف و گزاره‌های بهم مرتبط است که از طریق مشخص کردن روابط بین متغیرها، با هدف تبیین و پیش بینی پدیده‌ها، یک دیدگاه منظم از پدیده‌ها ارائه می‌کند.

متغیرها:

متغیر مستقل: متغیر عامل یا وابسته، متغیری است که توسط محقق اندازه گیری، دستکاری یا انتخاب می شود، تا اثر یا ارتباط آن با متغیر دیگری معین شود.

متغیر وابسته: که به آن معلول، برون داد، ملاک، پاسخ و نتیجه نیز میگویند. متغیری است که تغییرات آن تحت تاثیر متغیر مستقل است و بر اساس اندازه گیری و دستکاری متغیر مستقل، اندازه گیری و مورد مشاهده قرار میگیرد.

مثال: در تحقیقی با عنوان (مطالعه اثر تماشای فیلمهای خشونت آمیز بر میزان پرخاشگری خودکان ۸ تا ۱۲ ساله شهر تهران)، تماشای فیلمهای خشونت آمیز متغیر مستقل و میزان پرخاشگری متغیر وابسته هستند.

متغیرها:

متغیرهای کمی، متغیرهایی هستند که انسان توانسته است برای آنها واحد و مبدأ اندازه‌گیری معین کند، مانند: قد، وزن، سن.

متغیر کیفی، به متغیری اطلاق میشود که اختلاف و تغییرات بین میزان‌های مختلف آن کیفی است و برای ثبت آن ممکن است از روشهای دیگری غیر از به کار بردن عدد استفاده شود.

متغیرها:

متغیر گسسته می‌تواند اعداد یا ارزش‌هایی را که مشخص کننده یک وجه مشخص و معین از یک مقیاس هستند، به خود اختصاص دهد. به عنوان مثال، جنس یک متغیر گسسته است: یک شخص یا زن است یا مرد. اختصاص هر نوع ارزش دیگری بین این دو نوع ارزش امکان پذیر نیست. تعداد بازیکنان یک تیم فوتبال نیز یک متغیر گسسته است، زیرا فقط امکان داشتن ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱ بازیکن وجود دارد و نه ۵/۷ نفر بازیکن.

متغیر پیوسته، متغیر پیوسته متغیری است که بین دو واحد آن هر نقطه یا ارزشی را می‌توان انتخاب کرد. در این متغیر درجات مختلف اندازه‌گیری وجود دارد و دقت وسیله اندازه‌گیری، تعداد این درجات را تعیین می‌کند. به عنوان مثال، وزن یک متغیر پیوسته است و می‌تواند بین صفر تا بی نهایت باشد. وزن یک شخص می‌تواند ۵۵ یا ۵۶ کیلوگرم باشد و یا می‌تواند هر عددی بین این دو عدد باشد (مثلاً ۵۵.۶ یا ۵۵.۶۴ کیلوگرم). قد، زمان، طول یا ارتفاع پرش، درصد چاقی بدن، و سطح هموگلوبین خون متغیرهای پیوسته هستند.

البته در عمل تشخیص بین متغیر پیوسته و گسسته به صورت نظری امکان‌پذیر نیست. دلیل این امر فقدان وسایل اندازه‌گیری دقیق و مناسب است. در خیلی از متغیرهای پیوسته ما ناچاریم اعداد را به صورت کلی برای اندازه‌گیری به کار ببریم. بهره‌هوشی از جنبه نظری یک متغیر پیوسته است، اما، آزمونی که برای اندازه‌گیری هوش به کار برده می‌شود، به گونه‌های است که نمره‌ها را به صورت نمره‌های گسسته نشان می‌دهد.

متغیرها:

متغیرهای دو ارزشی و چند ارزشی: متغیرها بر اساس تعداد ارزشها یا عددهایی که به آنها اختصاص داده می شود، به دو دسته تقسیم می شوند.

الف) دو ارزشی

ب) چند ارزشی

متغیر دو ارزشی به متغیری اطلاق می شود که به آن فقط دو ارزش یا دو عدد نسبت داده می شود، مانند جنس که دارای دو ارزش زن و مرد است و می توان برای ثبت آنها از اعداد صفر و یک یا اعداد دیگری استفاده کرد.

متغیر چند ارزشی متغیری است که بیش از دو عدد با دو ارزش به آن اختصاص داده می شود، مانند سطح تحصیل و هوش که دارای درجات مختلفی هستند و به هر یک از درجات آنها میتوان عدد با ارزش معینی را اختصاص داد.

متغیرها:

متغیر تعدیل گر (یا **تعدیل کننده اثر**) یا تعدیل کننده (یا **اصلاح کننده**) نامیده می شود. اثر یک متغیر تعدیلگر از نظر آماری به عنوان یک تعامل مشخص می شود؛ یعنی یک متغیر طبقه بندی (مانند جنس، قومیت، طبقه) یا پیوسته (مانند سن، سطح پاداش) که با جهت و یا میزان رابطه بین متغیر وابسته و مستقل مرتبط است و در روابط بین مستقل و وابسته تاثیر گذار است یک نوع متغیر مستقل ثانوی است که محقق برای صحت دریافت داده هایش وارد مسئله می کند که نتایج و دستاوردها را مورد ارزیابی مجدد قرار دهد.

متغیرها:

متغیر کنترل: عاملی است که در آزمایش باید ثابت نگه داشته شود(به عنوان مثال اگر متغیر مستقل ما رنگ چراغ برای رشد گیاه باشد و متغیر وابسته ما رشد گیاه باشد) متغیر کنترل را میتوان خاک، میزان آبدهی، میزان دمای محیط و یا ساعت شبانه روز در نظر گرفت.

متغیرها:

متغیر مداخله‌گر یک متغیر فرضی است که برای توصیف ارتباط علی بین دیگر متغیرها استفاده می‌شود. این متغیر قابل مشاهده و اندازه‌گیری در آزمایش نیست (به همین علت آنرا فرضی می‌نامیم). گاهی اوقات به این متغیر متغیر تعدیل‌کننده نیز می‌گویند.

سؤالات :

طبقه بندی کلی دارند، که عبارتند از: تعریفی، توصیفی، فراوانی، اندازه‌گیری، رابطه ای و تفاوتی

سؤالات تعریفی ماهیت و تعریف متغیر X و متغیر Y چیست؟

مراجعان در جلسات روان درمانی چه احساسی دارند؟

سؤالات :

عبارتند از: تعریفی، توصیفی، فراوانی، اندازه‌گیری، رابطه‌ای و تفاوتی

سؤالات توصیفی درباره شباهت و هم‌سانی پدیده‌ها می‌پرسند.

با داشتن سؤالات توصیفی، محققان اطلاعات را از طریق مصاحبه‌ها، پرسشنامه‌ها، مشاهده یا تحلیل اسناد و مدارک جمع‌آوری می‌کنند.

چنین سؤالاتی می‌توانند ذاتاً کمی یا کیفی باشند.

به ندرت سؤالات توصیفی را در تحقیقات تجربی به کار می‌برند.

مثالی از یک سؤال توصیفی می‌تواند این گونه باشد:

زمانی که اکثراً سفید پوست‌ها در دانشکده یا دانشگاه حضور دارند، دانشجویان اقلیت قومی نژادی از چه فرآیندهای مقابله در برابر محرک‌های تنش‌زا فرهنگ‌پذیری استفاده می‌کنند؟

نین سؤالی می‌تواند با استفاده از یک روش کیفی و یا کمی مورد بررسی قرار گیرد

سؤالات :

عبارتند از: تعریفی، توصیفی، فراوانی، اندازه‌گیری، رابطه ای و تفاوتی

سؤالات فراوانی

مقدار X چقدر است؟ فراوانی چگونه است؟ درجه یا شدت X چقدر است؟

مثال : اختلال شخصیت مرزی چقدر شایع است؟

سؤالات :

...تعریفی، توصیفی، فراوانی، اندازه‌گیری، رابطه‌ای و تفاوتی

بررسی بهترین ابزار تحقیق از نظر روایی و پایایی و سودمندی برای اندازه‌گیری X چیست؟

مثال برای اندازه‌گیری میزان استرس ورزشکاران چه آزمونی مناسب‌تر است؟

سؤالات :

سه طبقه بندی کلی دارد، که عبارتند از: توصیفی، رابطه ای و تفاوتی و ...

سؤالات رابطه ای سؤالات رابطه ای میزان ارتباط بین دو یا چند متغیر را با یکدیگر بررسی می کند.

در انواع مطالعات همبستگی بین متغیرها، چنین سؤالاتی مطرح می شود.

مثالی از یک سؤال رابطه ای: آیا بین محرک های تنش زای فرهنگ پذیری و فشار روانی حضور دانشجویان اقلیت قومی نژادی در دانشکده یا دانشگاهی که اکثراً سفیدپوستان در آن حضور دارند، رابطه ای وجود دارد؟

سؤالات :

سه طبقه بندی کلی دارد، که عبارتند از: توصیفی، رابطه ای و تفاوتی

سؤالات تفاوتی: تفاوتی [تفاوت سنجی] این نکته را بررسی می کند که آیا بین یا درون گروه ها یا شرکت کنندگان، تفاوت هایی وجود دارد.

ویژگی اصلی سؤالات تفاوتی، داشتن حالت مقایسه ای است.

چنین سؤالاتی می توانند ماهیتاً کمی یا کیفی باشند.

باز هم اگر چه سؤالات تفاوتی در کانون توجه اصلی پایان نامه کزیتون نبود، اما در بخشی از تحقیق او وجود داشت.

مثالی از یک سؤال تفاوتی با موضوع قبلی چنین خواهد بود:

آیا از نظر محرک های تنش زای فرهنگ پذیری برای دانشجویان اقلیت قومی نژادی در دانشکده یا دانشگاهی که اکثراً سفیدپوستان در آن حضور دارند در مقایسه با آن دسته از دانشجویان اقلیت قومی نژادی که در دانشکده یا دانشگاه شهری یا فرهنگ متفاوت حضور دارند، تفاوت هایی وجود دارد؟

فرضیه :

فرضیه حدس و گمان علمی و خردمندانه‌ای است که محقق در مورد روابط یک یا چند متغیر پژوهش خود دارد. این گمان‌ها، نشان‌دهنده‌ی نتایج مورد انتظار از پژوهش است. در واقع پژوهشگری که قصد دارد رابطه‌ی دو متغیر را در طرح خود مورد بررسی قرار دهد، قبل از شروع، نتایجی را که قرار است در مطالعه‌ی خود به صورت علمی به بررسی آن بپردازد، پیش‌بینی می‌کند. مثلاً اگر هدف ویژه‌ی یک پژوهش، تعیین رابطه‌ی بین اعتیاد به گوشی همراه و کیفیت زندگی دانشجویان باشد، یعنی پژوهشگر قصد دارد این رابطه را بررسی کند و حدس‌هایی هم در مورد نتیجه این بررسی زده است. بنابراین این حدس را صورت فرضیه در پروپوزال خود به این صورت می‌نویسد: اعتیاد به گوشی همراه با کیفیت زندگی دانشجویان ارتباط معنی‌داری دارد یا اعتیاد به گوشی همراه بر کیفیت زندگی دانشجویان تأثیر منفی دارد.

ویژگی فرضیه خوب :

فرضیه باید به صورت یک جمله خبری و در زمان حال نوشته شود.

فرضیه باید ارتباط بین دو یا چند متغیر را پیش‌بینی کند.

فرضیه فقط یک گمان نیست و باید براساس تئوری‌ها و دانش موجود بوده و از نظر علمی قابل توجیه باشد.

در واقع باید در ارتباط و هماهنگی با یک نظریه علمی باشد.

فرضیه باید قابل آزمایش باشد؛ یعنی بتوان با روش‌های تحقیق و ابزارهای علمی موجود آن را تأیید یا رد کرد.

متغیرهایی که قرار است ارتباط آن‌ها باهم مورد بررسی قرار گیرد باید قابل اندازه‌گیری و آزمودن باشند.

فرضیه نباید طولانی و پیچیده باشد.

فرضیه باید روشن و بدون ابهام نوشته شود.

مثلاً: اگر قرار است ارتباط بین اعتیاد به گوشی همراه و کیفیت زندگی دانشجویان بررسی شود باید پرسشنامه‌ای برای

بررسی میزان اعتیاد به گوشی همراه و کیفیت زندگی وجود داشته باشد، تا بعد بتوان از نتایج حاصل از پرسشنامه این

پرسشنامه‌ها، فرضیه را تأیید یا رد کرد.

فرضیه جهت دار:

فرضیه جهت دار یا فرضیه یک دامنه :
فرضیه‌ای است که جهت تأثیر متغیرها بر هم و ارتباط آنها را مشخص میکند. این فرضیه زمانی استفاده میشود که پژوهشگر دلایل مشخصی برای پیش‌بینی جهت ارتباط متغیر مستقل بر متغیر وابسته دارد.

فرضیه جهت دار فرضیه‌ای است که در آن جهت ارتباط بین متغیرها یا جهت اثر متغیر مستقل بر متغیر وابسته مشخص است. وقتی محقق دلایل مشخصی برای پیش‌بینی رابطه بین متغیرها داشته باشد فرضیه را به صورت جهت‌دار بیان می‌کند.

بین تحصیلات و میزان درآمد رابطه مستقیم وجود دارد.

فرضیه بدون جهت دار:

فرضیه رابطه ای بدون جهت و دو دامنه، فرضیه ای است که بدون اشاره به جهت کمتر یا بیشتر بودن یا مثبت و مستقیم یا منفی و معکوس بودن، تنها به رابطه بین دو متغیر اشاره دارد.

بین تحصیلات و میزان درآمد رابطه وجود دارد.

فرضیه تفاوتی:

فرضیه تفاوت فرضیه ای است که تفاوت یک صفت یا متغیر را در یک یا چند گروه مقایسه می کند. این مقایسه در برخی موارد برای قیاس میانگین و میانه متغیر، در بین گروه ها انجام می شود. فرضیه تفاوتی به دو شکل است.

۱-۲) فرضیه تفاوتی یک دامنه

در این نوع فرضیه جهت تفاوت مشخص می شود.

۲-۲) فرضیه تفاوتی دو دامنه

پژوهشگر در این فرضیه بدون مشخص کردن جهت تفاوت؛ تنها به تفاوت متغیر در گروه مورد مطالعه اشاره دارد.

فرضیه آماری:

فرض آماری، ادعایی در مورد یک یا چند جمعیت مورد بررسی است که ممکن است درست یا نادرست باشد. به عبارت دیگر فرض آماری، یک ادعا یا گزاره ای در مورد توزیع یک جمعیت یا پارامتر توزیع یک متغیر تصادفی است. فرضیه آماری نقطه آغاز آزمون فرض است و اصولاً بدون داشتن فرضیه آماری امکان انجام یک آزمون دشوار است.

فرضیه آماری به دو نوع فرض صفر H_0 و فرض خلاف H_1 بیان می شود. فرضیه ای که در آزمون های آماری مورد آزمون قرار می گیرد. فرضیه صفر است که حاکی از عدم وجود تفاوت و رابطه می باشد. اما فرض خلاف، همان فرضیه پژوهشی است که می تواند جهت دار یا غیر جهت دار و حکایت از وجود تفاوت و رابطه باشد. البته انتخاب فرضیه جهت دار دلخواه دلخواه و تصادفی نیست، بلکه در صورتی فرضیه پژوهشی را می توان جهت دار تدوین کرد که تئوری یا تحقیقات قبلی شواهدی برای آن ارائه کنند.

در ادامه با فرض صفر آشنا می شویم...

فرضیه صفر:

فرضیه صفر ادعا می‌کند که هیچ رابطه مشخصی بین دو فاکتور وجود ندارد یا این که بین دو گروه متفاوت، وابستگی وجود ندارد.

اگر نمونه شواهد کافی علیه ادعای این که هیچ تأثیری در جامعه وجود ندارد، ارائه دهد ($p \leq \alpha$)، آنگاه می‌توانیم فرضیه صفر را رد کنیم. در غیر این صورت، ما نمی‌توانیم فرضیه صفر را رد کنیم.

فرضیه صفر:

فرضیه صفر ادعا می‌کند که هیچ رابطه مشخصی بین دو فاکتور وجود ندارد یا این که بین دو گروه متفاوت، وابستگی وجود ندارد.

اگر نمونه شواهد کافی علیه ادعای این که هیچ تأثیری در جامعه وجود ندارد، ارائه دهد ($p \leq \alpha$)، آنگاه می‌توانیم فرضیه صفر را رد کنیم. در غیر این صورت، ما نمی‌توانیم فرضیه صفر را رد کنیم.

ادبیات تحقیق یا ادبیات پیشینه:

بررسی سوابق، جمع آوری نتایج انجام شده، کسب آگاهی درباره تحقیقات قبلی ادبیات تحقیق یا ادبیات پیشینه نامیده می شود.

اهداف اصلی پیشینه تحقیق شامل برقراری ارتباط میان مطالعات گذشته و مسئله تحقیق، تدوین چارچوب نظری مناسب، آشنایی با روش‌های تحقیقاتی، و جلوگیری از تکرار تحقیقات قبلی است. پیشینه تحقیق همچنین به پژوهشگر کمک می کند تا متغیرهای پژوهش را به طور دقیق تری شناسایی و مرزهای مسئله تحقیق را معین سازد.

در واقع، پیشینه تحقیق یا ادبیات تحقیق، به بررسی و تحلیل تمامی منابع مرتبط با موضوع پژوهش اشاره دارد که پژوهشگر به آن‌ها مراجعه می کند. این منابع می توانند شامل مقالات علمی، کتاب‌ها، پایان‌نامه‌ها، تحقیقات پیشین و حتی منابع غیرمستقیم با ارتباط نزدیک به موضوع باشند. بررسی این منابع به محقق کمک می کند تا اطلاعات جامع تری از موضوع تحقیق کسب کند و بتواند چارچوب نظری و تجربی مناسبی برای پژوهش خود ترسیم کند.

ادبیات تحقیق یا ادبیات پیشینه:

محقق باید مراحل دقیقی را طی کند تا بتواند منابع معتبر و مرتبط با موضوع تحقیق خود را شناسایی کند. این مراحل شامل:

مشخص کردن واژگان کلیدی مرتبط با مسئله تحقیق: انتخاب کلیدواژه‌های مناسب برای جستجو در منابع اطلاعاتی و بانک‌های داده ضروری است.

جستجوی منابع اطلاعاتی: جستجو در پایگاه‌های داده علمی و کتابخانه‌ها به منظور یافتن منابع مرتبط.

گزینش منابع: انتخاب منابع مرتبط با توجه به محتوای آن‌ها.

تهیه چکیده: خلاصه‌نویسی منابع و استخراج اطلاعات اصلی از آن‌ها.

نقد و تحلیل منابع: بررسی نقادانه منابع به منظور شناسایی کمبودها و نقاط قوت.

تدوین چارچوب نظری: با استفاده از پیشینه تحقیق، محقق می‌تواند چارچوب نظری مناسبی برای پژوهش خود ترسیم کند.

ادبیات تحقیق یا ادبیات پیشینه:

پیشینه تحقیق از منابع مختلفی تغذیه می‌شود. این منابع به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند:

منابع دست اول: شامل مطالعات و نوشته‌های اصلی محققان، نظریه‌پردازان یا شاهدان زنده وقایع است. این منابع معمولاً مفصل‌تر و دارای جزئیات بیشتری هستند.

منابع دست دوم: شامل کتاب‌ها و مقالاتی است که تحقیقات اصلی را خلاصه کرده و ارزیابی می‌کنند. این منابع به دلیل خلاصه‌سازی، دسترسی آسان‌تری به اطلاعات کلیدی را فراهم می‌کنند.

ادبیات تحقیق یا ادبیات پیشینه:

پیشینه تحقیق از منابع مختلفی تغذیه می‌شود. این منابع به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند:

منابع دست اول: شامل مطالعات و نوشته‌های اصلی محققان، نظریه‌پردازان یا شاهدان زنده وقایع است. این منابع معمولاً مفصل‌تر و دارای جزئیات بیشتری هستند.

منابع دست دوم: شامل کتاب‌ها و مقالاتی است که تحقیقات اصلی را خلاصه کرده و ارزیابی می‌کنند. این منابع به دلیل خلاصه‌سازی، دسترسی آسان‌تری به اطلاعات کلیدی را فراهم می‌کنند.

نمونه گیری :

جمع آوری اطلاعات به دو صورت سرشماری (انتخاب کل جامعه) و یا نمونه گیری (انتخاب بخشی از جامعه) میباشد. در شرایطی که نتوان تمامی افراد و یا نمونه ها را از جامعه جمع آوری نمود نیاز به نمونه گیری و اطلاع از انواع روشهای نمونه گیری میباشد. انواع نمونه گیری در روش تحقیق عبارتند از نمونه گیری تصادفی (روش نمونه گیری تصادفی ساده، روش نمونه گیری تصادفی سیستماتیک و ...) ، نمونه گیری غیر تصادفی (روش نمونه گیری در دسترس ، روش نمونه گیری متوالی و ...) و نمونه گیری چند مرحله ای.

سرشماری بهتر است یا نمونه‌گیری؟

سرشماری روشی است که در آن تمامی موارد جامعه مورد بررسی قرار خواهند گرفت. مثال رایج در سرشماری همان سرشماری نفوس و مسکن است. این سرشماری که هر ۵ یا ۱۰ سال یکبار در کشور انجام می‌گیرد، تمامی اطلاعات افراد جامعه را جمع‌آوری می‌کند. اما این روش گردآوری اطلاعات، با اینکه تمامی اعضای جامعه را در نظر می‌گیرد گاهی دقت لازم را در مقایسه با انواع انواع روش‌های نمونه‌گیری ندارد. اگر حجم جامعه کوچک باشد سرشماری در مقایسه با نمونه‌گیری بهتر است. اما در جوامع بزرگ دقت نمونه‌گیری به مراتب از سرشماری بیشتر است و احتمال بروز خطا در آن کمتر است.

نمونه گیری کلاسیک و پیشرفته:

روشهای نمونه گیری پیشرفته	روشهای نمونه گیری کلاسیک	حیطه
روشهای نمونه گیری پیشرفته شامل رویکردهای پیچیده تر و خیره تری همانند نمونه گیری خوشه ای، نمونه گیری چند مرحله ای، نمونه گیری تطبیقی یا روشهایی همانند نمونه گیری مجموعه ای رتبه دار است. این تکنیک ها اغلب شامل طرح های آماری پیچیده ای هستند.	روشهای کلاسیک شامل نمونه گیری تصادفی ساده، نمونه گیری طبقه بندی شده، نمونه گیری سیستماتیک و نمونه گیری خوشه ای میباشد	تکنیک نمونه گیری
روشهای پیشرفته پیچیده تر هستند و ممکن است شامل نمونه گیری چند مرحله ای، روند تطبیقی و یا استراتژی های تخصصی باشند. این روشها معمولا برای چالشهای نمونه گیری پیچیده طراحی شده اند.	این روشهای اغلب نسبتا ساده و قابل اجرا هستند و اغلب رای سناریوهای نمونه گیری ساده مناسب هستند.	پیچیدگی
روشهای نمونه گیری پیشرفته در مطالعات و یا سناریوهایی با ساختار جامعه پیچیده، توزیع های غیر یکنواخت و یا زمانی که اطلاعات کمی از جامعه در دسترس است استفاده میشوند. اگر با چالشهای خاصی در نمونه گیری مواجه هستید روشهای پیشرفته برای مطالعه شما مناسب میباشد.	روشهای کلاسیک معمولا در شرایطی استفاده میشوند که جمعیت همگن است و یا به راحتی جامعه قابل طبقه بندی میباشد. اگر جامعه آماری مطالعه شما به خوبی مشخص شده باشد این روشها برای مطالعه شما مناسب هستند.	موارد استفاده
این روشها برای بهبود کارایی و دقت شاخص های جامعه با استفاده از اطلاعات کمکی و بکارگیری استراتژی های و روشهای نمونه گیری خلاقانه مناسب هستند.	روشهای نمونه گیری کلاسیک ممکن است در شرایط خاص بخصوص زمانی که با جامعه پراکنده و یا خوشه ای مواجه هستیم کمتر کارایی داشته باشند	دقت و کارایی
روشهای پیشرفته ممکن است که تکنیک های آماری پیشرفته تر و تخصصی تر همانند استنتاج مبتنی بر مدل یا برآوردگرهای توانمند را در برگیرند.	روشهای کلاسیک اغلب بر اصول آماری پایه و مفروضات آماری پایه تکیه میکنند	ملاحظات آماری

نمونه گیری تصادفی؟

نمونه گیری تصادفی، انتخاب تصادفی افراد یا موارد بر پایه احتمال است. استنتاج استنباط‌های آماری از نمونه و قابلیت تعمیم‌پذیر بودن نتایج مطالعه به کل جامعه در روش‌های نمونه‌گیری تصادفی است. به دلیل اینکه یکی از شرایط استفاده از آمار پارامتری در تحلیل آماری تصادفی بودن نمونه‌های جمع‌آوری شده می‌باشد، بنابراین برای برآورد دقیق‌تر پارامترهای مد نظر در جامعه، روش نمونه‌گیری تصادفی توصیه می‌گردد.

نمونه گیری غیر تصادفی یا در دسترس؟

نمونه گیری غیر تصادفی، انتخاب غیر تصادفی بر اساس در دسترس بودن و یا دیگر معیارهای است که باعث می شود داده های اولیه جمع آوری گردد. در روش نمونه گیری غیر تصادفی امکان تعمیم نتایج نمونه به کل جامعه وجود ندارد. گاهی مطالعه را در ابتدا برای برآورد تقریبی وضعیت موجود و همچنین رفع نواقص اجرایی تحقیق با نمونه های غیر تصادفی انجام می دهند که اصطلاحاً به آن مطالعه پیش آزمون **Pretest** می گویند و در گام بعدی پس از بررسی نتایج پیش آزمون و رفع نواقص موجود تحقیق را با نمونه گیری تصادفی تکرار می کنند تا بتوان نتایج آن را به جامعه آماری تعمیم داد.

نمونه گیری منظم؟

اصلاح نمونه گیری تصادفی ساده است.
از یک جامعه تعریف شده نمونه را با نظم خاصی انتخاب می کنیم.
اگر جامعه کلی ۲۰۰۰ نفری را N و ۲۰۰ نفر n را به صورت منظم بررسی کنیم.
فاصله نمونه گیری k می شود N/n

نمونه گیری سهمیه ای یا بعدی؟

نمونه گیری سهمیه ای نوعی نمونه گیری غیراحتمالی است که در آن داده های نماینده را از یک گروه جمع آوری می کنیم. استفاده از نمونه گیری سهمیه ای تضمین می کند که گروه نمونه، یک سری از ویژگی های مشخص جمعیت مورد انتخاب شمای محقق را نمایندگی می کند.

دو نوع نمونه گیری سهمیه ای داریم:

نمونه گیری سهمیه ای کنترل شده: یعنی اعمال یک سری محدودیت برای محدود کردن انتخاب نمونه
نمونه گیری سهمیه ای کنترل نشده: شبیه به نمونه گیری هدفمند به شکلی که محقق در انتخاب اعضای گروه نمونه اش آزاد است.

استفاده از نمونه گیری سهمیه ای تضمین می کند که گروه نمونه نماینده یک سری ویژگی های خاص از جمعیت مورد انتخاب شماست.

وقتی که از نظر زمان در مضیقه هستید خیلی مفید است چون جمع آوری داده های اولیه را می توانید ظرف مدت کوتاهی انجام دهید.
استفاده از نمونه گیری سهمیه ای می تواند مقرون به صرفه باشد.

وابسته به وجود چارچوب های نمونه گیری نیست. یعنی در مواقعی که چارچوب نمونه گیری مناسبی نداریم، شاید نمونه گیری سهمیه ای تنها گزینه باشد.

نمونه گیری هدفمند؟

روش نمونه گیری هدفمند نوعی نمونه گیری غیر تصادفی است که به آن روش نمونه گیری **قضاوتی** یا **نظری** هم می گویند.

حجم نمونه در مطالعات کیفی معمولاً کوچک است و حتی ممکن است فقط شامل یک مورد باشد. هدف انتخاب یک مورد یا موردها، فهم عمیق پدیده های مورد بررسی و در اغلب موارد، کشف یا آزمون نظریه ها است. در نمونه گیری هدفمند مواردی انتخاب می شوند که برای رسیدن به اهداف پژوهش مناسبند.

در نمونه گیری هدفمند، قصد محقق انتخاب مواردی است که با توجه به هدف تحقیق، اطلاعات زیادی داشته باشند.

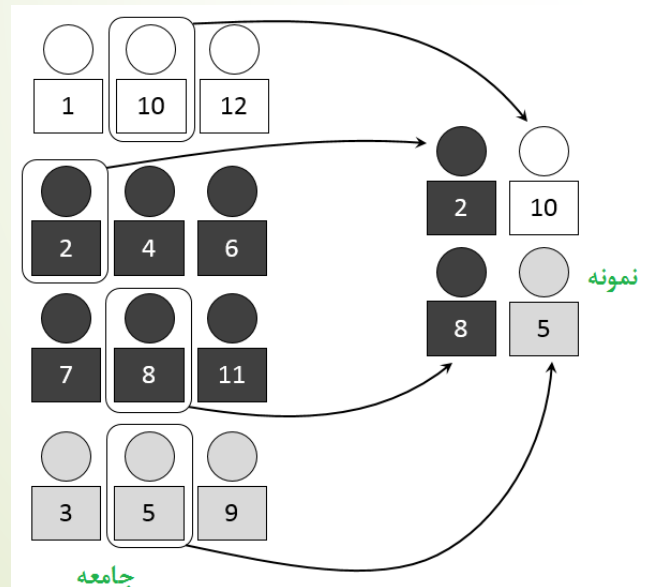
نمونه گیری طبقه ای؟

برای بیشتر کردن شباهت نمونه و جامعه و افزایش دقت نمونه برداری برای برآورد پارامترهای جامعه و دخالت دادن ویژگی های جامعه در نمونه، در روش نمونه گیری طبقه ای نمونه گیری گروهی جامعه به گروه های متجانس تقسیم و هر گروه از افرادی تشکیل می شود که ویژگی هایی مشابه دارند.

پس از تقسیم جامعه به گروههای متجانس، تعداد نمونه نسبت به هر گروه مشخص و سپس با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی ساده یا منظم، تعداد عناصر مورد نیاز از هر گروه انتخاب می شود.

از روش نمونه گیری طبقه ای (نمونه گیری گروهی) هنگامی استفاده می شود که محقق اطمینان داشته باشد که اعضای جامعه مورد بررسی، از نظر یک سری ویژگی ها (صفات) با هم متفاوت باشند.

در روش نمونه تصادفی ساده، به این ویژگی ها توجهی نمی شود.

مثال نمونه گیری طبقه ای؟

جدول تعیین نمونه های مورد نیاز در هر واحد

نماد	واحد مالی	واحد اداری	واحد تولید	واحد خدمات	جمع
N_k تعداد افراد در هر گروه جامعه	۱۸۰	۲۲۸	۱۳۳	۵۹	$N = 600$
$P_k = \frac{N_k}{N}$ نسبت افراد در هر گروه جامعه	۳۰٪	۳۸٪	۲۲٪	۱۰٪	۱۰۰٪
$n_k = P_k \times n$ تعداد افراد نمونه در هر گروه	۲۴	۳۰	۱۸	۸	$n = 80$

نمونه گیری خوشه ای؟

نمونه گیری خوشه ای، روشی از نمونه گیری احتمالی است که اغلب برای مطالعه جمعیت‌های بزرگ، به‌ویژه جمعیت‌هایی که از نظر **جغرافیایی** **پراکنده** هستند، استفاده می‌شود. در نمونه‌گیری خوشه‌ای، محققان یک جمعیت را به گروه‌های کوچک‌تری تقسیم می‌کنند که به عنوان خوشه‌ها شناخته می‌شوند. سپس به طور تصادفی از میان این خوشه‌ها برای تشکیل نمونه انتخاب می‌کنند.

نمونه گیری خوشه ای به عنوان یک روش نمونه‌گیری تعریف می‌شود که در آن محقق خوشه‌های متعددی از افراد از یک جمعیت ایجاد می‌کند که نشان‌دهنده **ویژگی‌های همگن** هستند و شانس مساوی برای حضور در نمونه را دارند. در این روش نمونه‌گیری، محققین نمونه‌ای را تجزیه و تحلیل می‌کنند که شامل پارامترهای نمونه متعددی مانند **جمعیت شناسی، عادات، پیشینه** یا هر ویژگی جمعیت دیگری است که ممکن است تمرکز تحقیقات انجام شده باشد. این روش معمولاً زمانی انجام می‌شود که گروه‌های مشابه و در عین حال متنوع داخلی، یک جامعه آماری را تشکیل دهند. به جای انتخاب کل جمعیت، نمونه گیری خوشه ای به محققین اجازه می‌دهد تا داده‌ها را با تقسیم کردن داده‌ها به گروه‌های کوچک و سازنده‌تر جمع‌آوری کنند.

نمونه گیری خوشه ای خود به نمونه گیری : یک مرحله ای، دو مرحله ای و چند مرحله ای تقسیم می‌شود.

نمونه گیری خوشه ای تک مرحله ای؟

همانطور که از نام آن پیداست، نمونه برداری فقط یک بار انجام می شود. نمونه‌ای از نمونه گیری خوشه‌ای تک مرحله‌ای - یک سازمان غیردولتی می‌خواهد نمونه‌ای از دختران را در پنج شهر همسایه ایجاد کند تا آموزش ارائه کند. با استفاده از نمونه گیری تک مرحله ای، سازمان غیردولتی به طور تصادفی شهرها (خوشه ها) را برای تشکیل نمونه انتخاب می کند و به دختران محروم از تحصیل در آن شهرها کمک می کند.

نمونه گیری خوشه ای دو مرحله ای؟

در اینجا، به جای انتخاب تمام عناصر یک خوشه، با اجرای نمونه‌گیری تصادفی ساده یا سیستماتیک از هر گروه، تعداد انگشت شماری از اعضا انتخاب می‌شوند. نمونه‌ای از نمونه‌گیری خوشه‌ای دو مرحله‌ای - یک مالک کسب‌وکار می‌خواهد عملکرد کارخانه‌های خود را که در بخش‌های مختلف ایالات متحده پراکنده شده‌اند بررسی کند. مالک خوشه‌هایی از گیاهان را ایجاد می‌کند. سپس نمونه‌های تصادفی را از این خوشه‌ها برای انجام تحقیق انتخاب می‌کند.

نمونه گیری چند مرحله‌ای؟

نمونه گیری چند مرحله‌ای استفاده توام از چندین روش نمونه‌گیری می‌باشد، که این روش‌ها می‌توانند همگی روش‌های نمونه‌گیری تصادفی، روش‌های نمونه‌گیری غیر تصادفی و یا ترکیبی از دو روش نمونه‌گیری تصادفی و غیر تصادفی باشند. این نمونه‌گیری در شرایطی که با جوامع بزرگ سرو کار داریم روش مناسبی می‌باشد و شامل چندین مرحله برای انتخاب نمونه می‌باشد.

نمونه گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای، یک یا چند قدم بیشتر از نمونه‌گیری دو مرحله‌ای طول می‌کشد. برای انجام تحقیقات موثر در چندین جغرافیا، نیاز به تشکیل خوشه‌های پیچیده است که تنها با استفاده از روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای قابل دستیابی هستند.

انواع روشهای تحقیق؟

تحقیق توصیفی

تحقیق تحلیلی

تحقیقات کاربردی

تحقیقات بنیادی

تحقیقات کمی

تحقیق کیفی

تحقیق مفهومی

روش توصیفی؟

تحقیق توصیفی یکی از انواع روش های تحقیق و پژوهش است که با نظرسنجی های مختلف حقیقت را پیدا می کند. این شکل از تحقیق برای توصیف وضعیت حاکم بر امور انجام می شود. این روش تحقیق بر روی گزارش واقعی تاکید دارد. محقق نمی تواند متغیرهای دیگر را کنترل کند؛ بلکه می تواند جزئیات را همانطور که اتفاق افتاده و یا در حال وقوع است، گزارش دهد. پژوهشگران عمدتاً از رویکرد تحقیق توصیفی برای زمانی که هدف تحقیق رمزگشایی از ویژگی ها و روندهای مختلف استفاده می کنند. بنابراین، این نوع تحقیق بیشتر روی مشاهده، پیمایش و مطالعه موردی تمرکز دارد.

روش تحلیلی؟

تحقیق تحلیلی یکی از انواع روش های تحقیق و پژوهش است که در آن محقق باید به داده ها و اطلاعات واقعی موجود بسنده کند. این اطلاعات برای ارزیابی دقیق داده ها مورد استفاده قرار می گیرند. این شکل از تحقیق معمولاً توسط محققین انجام می شوند تا بتوان شواهدی را کشف کرد که از تحقیق حاضر آن ها حمایت می کند و تحقیق آن ها را معتبرتر نشان می دهد. برای ساختن ایده های تازه در رابطه با موضوع تحقیق، می توان از روش تحقیق تحلیلی کمک گرفت.

روش کاربردی؟

تحقیقات کاربردی، همانطور که از نامشان مشخص است به نوعی تحقیق گفته می شود که می توانند راه حل مناسب را ایجاد کنند. زمانی از این نوع تحقیق استفاده می شود که جامعه با موضوعی مواجه شود که نیاز به راه حل فوری دارد. در این صورت تحقیقاتی انجام می شوند تا بتوان راه حل مناسب جامعه را پیدا کرد. در درجه اول از تحقیقات کاربردی برای حل و فصل مسائلی که در زندگی روزمره وجود دارند، استفاده می شود.

تحقیقات ارزیابی: تحقیقات ارزیابی تحقیقاتی هستند که در آن داده های غالب در مورد موضوع برای رسیدن به تصمیمات مناسب تفسیر می شوند.

تحقیق و توسعه: این نوع تحقیق متمرکز بر راه اندازی محصولات یا خدمات تازه است که بر الزامات بازار هدف متمرکز دارد. اقدام پژوهی: اقدام پژوهی نوعی تحقیق است که با هدف ارائه راه حل های عملی برای برخی مسائل تجاری با جهت دهی مناسب به آن ها استفاده می شود.

روش بنیادی؟

تحقیقات بنیادی نوعی از روش های تحقیق هستند که در درجه اول به تدوین یک نظریه و یا درک یک موضوع خاص می پردازند. پدیده طبیعی تحقیقات بنیادی با هدف کشف اطلاعات با یک پایگاه کاربردی گسترده و تکمیل کننده مفاهیم موجود در یک زمینه یا صنعت خاص است. تحقیق در ریاضیات محض و یا تحقیق در مورد تعمیم رفتارهای انسانی نمونه ای از تحقیقات بنیادی محسوب می شوند. این شکل از تحقیقات عمدتاً در حوزه های مختلفی مانند آموزش، روانشناسی و علم انجام می شوند.

برای مثال، در حوزه روانشناسی تحقیقات بنیادی به فرد یا شرکت کمک می کند تا بینش بهتری در مورد برخی رفتارها به دست آورد. مثلاً تحقیق در مورد اینکه چگونه مصرف کافئین روی دامنه توجه دانش آموزان تاثیر می گذارد، یکی از انواع تحقیقات بنیادی است.

روش کمی؟

بر اساس اندازه گیری مقدار یا کمیت خاص انجام می شوند. این نوع روش بر گردآوری و تفسیر داده های عددی تمرکز می کنند و می توانند برای کشف میانگین و یا الگوی پیش بینی نیز مورد استفاده قرار گیرند. این شکل از تحقیق بر اساس عدد است و تحت دو نوع تحقیق اصلی قرار دارد. برای رسیدن به نتیجه در تحقیقات کمی می توان از جداول، داده ها و نمودارهای مختلف استفاده کرد. نتایج حاصل از این تحقیق قابل اندازه گیری است و برخلاف نتایج تحقیقات کیفی قابل تکرار است. این نوع تحقیق برای تحقیقات علمی و میدانی مورد استفاده قرار می گیرد.

تحقیقات کمی معمولا شامل تعداد زیادی از افراد و بخش عظیمی از داده ها می شوند. این نوع تحقیقات دامنه دقت بسیار زیادی دارند و می توان آن ها را برای رویکردهایی مانند تحقیقات توصیفی، همبستگی و یا تجربی استفاده کرد. تحقیقات کمی خود دارای روش های مختلفی هستند که در ادامه به آن ها اشاره می کنیم.

تحقیق آزمایشی: تحقیق آزمایشی یکی از بهترین تحقیقاتی است که برای بررسی تاثیر متغیرهای وابسته روی متغیرهای مستقل انجام می شود. نظرسنجی: نظرسنجی ها شامل پرسیدن سوالات از تعداد مشخص یا مجموعه ای از افراد به صورت آنلاین، حضوری یا تلفنی است. مشاهده (سیستماتیک): این روش شامل تشخیص هر رخداد و نظارت بر آن در یک محیط طبیعی است. پژوهش ثانویه: این تحقیق بر استفاده از داده هایی که قبلا برای اهداف دیگری مانند نظرسنجی های ملی جمع آوری شده بودند، تمرکز دارد.

روش کیفی؟

یکی از روش های تحقیق و پژوهش شناخته می شود. این شکل از تحقیق بیشتر روی کیفیت یک پدیده خاص استفاده می شود. این نوع تحقیق بیشتر روی پاسخ به سوال چی و چرا تمرکز دارد. به طور مثال، تصور کنید که در یک فروشگاه زنان بیشتر از مردان حضور دارند. با انجام یک مصاحبه از مردان و یا زنان، می توان تحقیق کیفی انجام داد و متوجه شد که «چرا» آقایان از فروشگاه بازدید نمی کنند.

تحقیق کیفی برای یافتن دلایل عمیق در رفتار انسان ها است. یعنی درک اینکه چرا برخی از اقدامات توسط افراد انجام می شوند و چرا افراد به افکار خاصی فکر می کنند.

روش تحقیق کیفی خود دارای چندین روش مختلف است که در ادامه به آن ها اشاره می کنیم.

مشاهدات: در این روش تحقیق آنچه محقق می بیند، می شنود و یا با آن مواجه می شود به تفصیل ثبت می شود. مصاحبه ها: در این روش لازم است که محقق شخصا از افراد یا گروهی از آن ها سوال بپرسد.

گروه های کانونی: این روش تحقیق کیفی شامل پرسیدن سوالات و بحث در میان گروهی از افراد برای نتیجه گیری از همان گروه است. نظرسنجی: در این نظرسنجی ها بر خلاف نظرسنجی های تحقیقاتی کمی، پرسشنامه ها شامل سوالات باز و گسترده است که نیاز به پاسخ های دقیق دارند.

تحقیق ثانویه: این روش شامل جمع آوری داده های موجود مانند تصاویر، متون یا ضبط های صوتی یا تصویری است. این می تواند شامل تجزیه و تحلیل متن، تحقیق در مورد مطالعه موردی یا مصاحبه عمیق باشد.

روش مفهومی؟

این تحقیق مربوط به یک ایده یا یک نظریه انتزاعی است که توسط متفکران و فیلسوفان پذیرفته شده است. تحقیق مفهومی به عنوان روشی از تحقیق تعریف می شود که در آن تحقیق با مشاهده و تفسیر اطلاعات موجود در یک موضوع فعلی انجام می شود. هیچ آزمایش عملی برای تحقیق مفهومی مورد استفاده قرار نمی گیرد.

این روش اغلب توسط فیلسوفان مشهوری مانند ارسطو، کوپرنیک، انیشتین و نیوتن برای توسعه نظریه ها و بینش های تازه در مورد عملکرد جهان و بررسی نظریه های موجود از منظر متفاوت اتخاذ شده است. مفاهیم تحقیق مفهومی توسط فیلسوفان برای مشاهده محیط خود و مرتب کردن، مطالعه و خلاصه کردن اطلاعات موجود تنظیم شده است.

روش تجربی؟

یکی از انواع روش های تحقیق هستند که بر جنبه هایی مانند مشاهده و تجربه تمرکز دارند. هیچ تمرکزی روی نظریه یا سیستم در تحقیقات تجربی وجود ندارد و بیشتر بر اساس داده ها است. محقق می تواند بر اساس داده های بدست آمده نتیجه گیری کند که این داده ها با کمک مشاهده و آزمایش تایید می شوند. تحقیقات تجربی عمدتاً برای تعیین اثبات اینکه متغیرهای خاصی به روش های خاص تحت تاثیر قرار می گیرند، انجام می شود.

این نوع تحقیق را می توان تحقیقات تجربی نیز نامید. در این تحقیق ضروری است که تمام حقایق و داده ها به صورت مستقیم از منبع دریافت شود تا محقق بتواند فعالانه اقدامات مورد نیاز را انجام دهد و مطالب مربوطه را برای به دست آوردن اطلاعات مورد نیاز دستکاری کند.

در این تحقیق یک فرضیه ایجاد می شود و سپس مسیری برای تایید یا ابطال این فرضیه طی می شود. کنترلی که محقق بر متغیرهای درگیر دارد، این تحقیق را تعریف می کند. محقق می تواند یکی از این متغیرها را برای بررسی اثر آن تغییر دهد.

تجزیه و تحلیل داده ها؟

روش های کمی

تجزیه و تحلیل توصیفی

تجزیه و تحلیل مقایسه‌ای

تجزیه و تحلیل تبیینی (علی)

روش های کیفی

تجزیه و تحلیل توصیفی

تجزیه و تحلیل تبیینی (علی)

تجزیه و تحلیل تفسیری

تجزیه و تحلیل کمی؟

تحلیل کمی در شرایطی کاربرد دارد که مفاهیم از طریق معرف‌های تجربی کمی اندازه‌گیری شده باشد. ابزار تحلیل کمی، تکنیک‌های آماری است. در تحلیل کمی واقعه را از بیرون می‌کاویم. تحلیل کمی بی‌نیاز از تحلیل کیفی نیست. محقق و پژوهشی برای تکمیل تحلیل خود نیاز دارد که تحلیل کمی را با تحلیل کیفی همراه سازد. تحلیل کیفی بار معنایی یافته‌های کمی را روشن‌تر و شفاف‌تر می‌کند. در سطح تحلیل توصیفی، آماره‌های توصیفی مانند میانگین، واریانس، انحراف استاندارد، میانه و مد مورد استفاده قرار می‌گیرد.

تجزیه و تحلیل کیفی؟

به طور کلی در مواردی که توجه بیشتر به صفتهای فردی معطوف است از روشهای تحلیل کیفی استفاده می شود. در تحلیل کیفی، دادههای گردآوری شده از نوع دادههای کیفی هستند اما امکان به کار بردن دادههای کمی نیز وجود دارد. در این صورت باید از این دادهها طبق منطق تحلیل کیفی استفاده کرد.

پیش نیاز مهم هر تحلیل کیفی عدم پیش داوری و قضاوت محقق یا دخالت دادن دیدگاهها یا مفروضاتی است که ممکن است در تجزیه و تحلیل دادهها تداخل ایجاد نماید.

این ویژگی باعث می شود که پژوهشگر دیدگاههای شخصی خود را کمتر دخالت داده و یک پدیده را همان گونه که هست مورد بررسی قرار دهد.

حوزههای تحلیل کیفی در علوم انسانی به طور کلی و علوم سیاسی و روابط بین الملل به طور خاص گستره وسیعی دارد. ب

خش عمدهای از مطالعات مربوط به تأثیر ایدئولوژی، دین، فرهنگ، سیاست، اخلاق و مانند آن را که بر رفتار انسان تمرکز دارند می توان با استفاده از روش تجزیه و تحلیل کیفی و عقلی، تجزیه و تحلیل نمود. به طور کلی تحقیقاتی که نوعاً کتابخانهای و نظری هستند و اطلاعات به وسیله ابزارهای سنجش کتابخانه ای و اسنادی گردآوری می شود، از نوع تحقیقات کیفی هستند.

نتیجه گیری و جمع بندی؟

نتیجه گیری یکی از بخش های کلیدی و تاثیرگذار در نگارش هر مقاله علمی است که نقشی اساسی در پذیرش و چاپ مقالات در مجلات معتبر، به ویژه مجلات ISI دارد.

همان طور که در فرآیند نگارش مقاله، چکیده و مقدمه دارای اهمیت ویژه ای هستند، نتیجه گیری نیز بخشی است که می تواند کیفیت کلی مقاله را به طور قابل توجهی افزایش دهد. نتیجه گیری یک مقاله باید به گونه ای نوشته شود که علاوه بر خلاصه کردن مطالب، بتواند پیام اصلی تحقیق را به خوبی منتقل کرده و خواننده را با دیدگاهی جامع نسبت به موضوع مقاله روبرو کند. و نهایت بتواند پیشنهاداتی برای محققان آتی جهت تکمیل فرآیند تحقیق ارائه دهد.